

Õiguskantsler

Teie 21.10.2016 nr

Meie 24.11.2016 nr 7-6/161321/1604834

Riigieksamite tulemuste pingerida

Lugupeetud avaldaja

Esitasite avalduse, millest nähtuvalt peate SA Innove tegevust koolide edetabeli moodustamisel õpilaste individuaalse hindamise nõudega vastuolus olevaks.

Saan Teie murest aru ja mõõnan, et eksamitulemuste järgi koolide reastamine võib põhjustada nii õpilastele, nende vanematele kui ka õpetajatele ebameeldivaid tundeid.

SA Innove kodulehel on riigieksami tulemused esitatud koolide tähestikulises järjekorras. Riigieksamite tulemuste alusel koolide pingeritta panemist ei saa seetõttu ette heita SA-le Innove või Haridus- ja Teadusministeeriumile. Pingeread koostab riigieksami tulemuste alusel meedia. Miks riigieksamite tulemusi aasta aasta järel sel viisil eksponeeritakse ja avalikkuses esile tõstetakse, on suure tõenäosusega seotud Eesti ühiskonna (vähemalt teatud osa sellest) ootusega sellist tabelit ikka ja jälle näha. On siiski positiivne, et meedias pingerea avaldamise järel ilmub üha enam ka selgitavaid seisukohti, miks ei anna üksnes eksamite keskmise tulemuse alusel koolide reastamine ammendavat pilti kooli heast või halvast seisust.

Võib küsida, miks riik eksamitulemusi üldse avalikustab. Põhiseaduse järgi on hariduse andmine riigi järelevalve all. See tähendab riigi kohustust pidevalt jälgida hariduse andmise kvaliteeti koolides ja puuduste ilmnemisel tegutseda. Seega peab riik koolide kohta andmeid koguma, et oleks, mille alusel järeldusi teha. Riik peab välja töötama tõhusa ja võimalikult objektiivse järelevalvesüsteemi. Riigieksamite tulemused on üks osa sellest süsteemist. Järelevalve tulemused peavad olema ka avalikud, kuna lapsevanematel on õigustatud huvi teada, kas ja milliseid probleeme tema lapse koolis riigi hinnangul on. Objektiivset vastust sellele küsimusele üksnes riigieksami tulemuste põhjal ei saa. Lisaks eksamitulemustele tuleb koolist tervikpildi saamiseks arvestada ka muid tegureid (nt laste ja vanemate rahulolu kooliga, õpetajate kvalifikatsioon, tugisüsteemide toimimine, huvitegevus koolis). Riik ongi liikumas selles suunas, et koguda ja teha avalikuks [ka teisi koole iseloomustavaid näitajaid](#) peale riigieksamite tulemuste.

Koolid saavad ka ise kaasa aidata, et ühiskonna liigne edetabeliusk asenduks sügavama huviga koolides tegelikult toimuva vastu. Nt omanäoline, sõbralik ja õpilaste individuaalsusega arvestav

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

koolikeskkond ei jää kindlasti laste ja vanemate poolt märkamata ning on koolivalikul arvestatav tegur edetabeli kõrval või asemel.

Loodan, et selgitused on abiks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise